

Sygn. akt VII U 647/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2018 r. w Warszawie

sprawy K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 14 marca 2018 r. znak: (...)

1. oddala odwołanie

2. zasądza od K. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 180 złotych (stu osiemdziesięciu złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. w dniu 14 marca 2018 r. wydał decyzję, znak: (...) mocą, której stwierdził że K. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Zadłużenie za okres od października 2006 r. do listopada 2006 r. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 185,14 zł wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 225 zł oraz z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2006 r. do maja 2015 r. w kwocie 14 276,81 zł wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 12 091 zł (decyzja ZUS z dnia 14 marca 2018 r. - akta organu rentowego).

Odwołanie od ww. decyzji organu rentowego złożył w dniu 23 kwietnia 2018 r. **K. P.** reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który zarzucił skarżonej decyzji naruszenie art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) poprzez jego niezastosowanie i nie ustalenie, że należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2006 r. do stycznia 2012 r. uległy przedawnieniu z dniem 1 stycznia 2017 r., natomiast składki za okres od lutego 2012 r. do marca 2013 r. uległy przedawnieniu z dniem 1 marca 2018 r. Pełnomocnik odwołującego wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że zadłużenie K. P. na dzień wydania decyzji wynosi 1 741,69 zł. W uzasadnieniu przedmiotowego odwołania pełnomocnik wskazał, że zawiadomienia wysyłane przez ZUS w sprawie toczącego się postępowania o stwierdzenie obowiązku ubezpieczeń społecznych K. P. z tytułu prowadzonej działalności

gospodarczej były kierowane na niewłaściwy adres tj. ul. (...) w W.. Adres ten nie był adresem do doręczeń, ani adresem prowadzenia działalności gospodarczej przez K. P. (odwołanie k. 3 – 7 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wskazał, że w dniu 31 października 2016 r. wydał decyzję nr (...) stwierdzającą, że odwołujący jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu. Decyzja ta nie została zaskarżona i stała się prawomocna. Wobec faktu niewywiązania się przez odwołującego z opłacania składek na jego koncie powstało zadłużenie z tytułu nieuregulowanych składek, w konsekwencji organ rentowy wydał skarżoną decyzję, która odpowiada prawu (odpowiedź na odwołanie k. 26 – 27 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. P., prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) w okresie:

- od dnia 1 czerwca 2006 r. do dnia 9 sierpnia 2011 r.,
- od dnia 4 września 2012 r. do dnia 14 września 2012 r.,
- od dnia 25 września 2013 r. do dnia 27 września 2013 r.,
- od dnia 9 grudnia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2014 r.,
- od dnia 11 marca 2015 r. do dnia 1 czerwca 2015 r.,
- od dnia 22 maja 2017 r. do dnia 22 czerwca 2017 r.

W pozostałych okresach działalność gospodarcza K. P. była zawieszona (wydruki z (...) k. 10 – 25 a.s. oraz akta organu rentowego).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. w dniu 24 sierpnia 2015 r. wysłał ubezpieczonemu K. P. zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne pod adres ul. (...) (...)-(...) W., zgodnie z dokumentem zgłoszeniowym płatnika składek (...) sporządzonym przez Inspektorat W. w dniu 11 marca 2015 r. na podstawie wpisu (...) w związku z wznowieniem działalności gospodarczej. W dniu 9 października 2015 r. organ rentowy wysłał ubezpieczonemu K. P. zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego pod adres ul. (...) (...)-(...) W. (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 20 sierpnia 2015 r., zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego z dnia 5 października 2015 r. - akta organu rentowego).

W dniu 31 października 2016 r. organ rentowy wydał decyzję nr (...) stwierdzającą, że odwołujący jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu. Przesyłka została zaadresowana na ul. (...), (...)-(...) W., była dwukrotnie awizowana i wróciła do organu rentowego jako niepodjęta w terminie (decyzja ZUS z dnia 31 października 2016 r. wraz z potwierdzeniem nadania - akta organu rentowego).

W dniu 14 marca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu wydał decyzję, znak: (...) na podstawie, której stwierdził że K. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na dzień wydania decyzji na łączną kwotę 26 789,55 zł w tym: za okres od października 2006 r. do listopada 2006 r. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 185,14 zł wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 225 zł oraz z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2006 r. do maja 2015 r. w kwocie 14 276,81 zł wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 12 091 zł. (decyzja ZUS z dnia 14 marca 2018 r. - akta organu rentowego).

Dokument zgłoszeniowy płatnika składek (...) z podaniem aktualnego adresu siedziby płatnika oraz adresu zamieszkania tj. ul. (...), (...)-(...) L., został sporządzony automatycznie w dniu 22 maja 2017 r. na wniosek (...). Płatnik nie składał do organu rentowego dokumentów świadczących o zmianie adresu siedziby prowadzonej działalności oraz zamieszkania. (pismo organu rentowego z dnia 21 listopada 2018 r. k. 50 – 50 verte, zeznania odwołującego K. P. k. 43 a.s.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, ubezpieczony K. P. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 3 – 7 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd Okręgowy oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony sporu kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Zeznania K. P. Sąd uznał za wiarygodne w zakresie jakim odwołujący zeznał, że wielokrotnie zawieszał swoją działalność oraz nie powiadamiał organu rentowego o zmianie adresu siedziby prowadzonej przez siebie działalności i zamieszkania, jego twierdzenia w tym zakresie uzupełniały się z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentów. W pozostałym zakresie zeznania ubezpieczonego nie miały istotnego znaczenia w sprawie, bowiem dotyczyły jedynie faktów związanych z wielokrotną zmianą miejsca zamieszkania, nie były jednak szczegółowe w zakresie dat i nie wskazywały kiedy dane te były zgłaszane do (...).

Sąd miał również na uwadze, że ubezpieczony w swym odwołaniu, ani w trakcie postępowania nie kwestionował wysokości należności z tytułu nieopłaconych składek, a strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 14 marca 2018 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 8 ust. 6 pkt. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 106 ze zm.) - obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są m.in. osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in. osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Zgodnie natomiast z art. 13 pkt. 4 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu rentowym i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do od dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na których wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Stosownie zaś do treści art. 46 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zgodnie z art. 32 ww. ustawy do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 ustawy systemowej, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i wysokości określonych w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa. Z uwagi na fakt że wnioskodawczyni nie dopełniła obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, organ rentowy działając na podstawie art. 83 ust. 1

pkt. 3 powołanej ustawy, określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Poszczególne tytuły składek i ich wysokość są w niniejszym postępowaniu niesporne, a wysokość i tryb ich ustalania uregulowane są w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zarzut przedawnienia podniesiony przez wnioskodawcę w odwołaniu nie mógł jednak zostać uwzględniony w niniejszym postępowaniu. W tym miejscu wskazać należy, że przedawnienie zobowiązań składkowych reguluje przepis art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, który na przestrzeni ostatnich 18 lat ulegał zmianom. Przepis art. 24 ust. 4 ustawy systemowej został ponownie znowelizowany ustawą z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. Nr 232, poz. 1378). Zgodnie z aktualnym brzmieniem powołanego przepisu, należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Zwrócić jednakże należy uwagę, iż w art. 27 ust. 1 i 2 powołanej ustawy nowelizującej z dnia 16 września 2011 r. wprowadzono regulację, zgodnie z którą, do przedawnienia należności z tytułu składek, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym tą ustawą z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Jeżeli jednak przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Odnosząc się do podniesionego przez odwołującego zarzutu przedawnienia składek za okres od października 2006 r. do marca 2013 r., Sąd Okręgowy podzielił stanowisko organu rentowego, że należności składkowe za ten okres nie uległy przedawnieniu. Jak już zostało wskazane zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Powyższy – 5-letni termin przedawnienia należności z tytułu składek został wprowadzony od dnia 1 stycznia 2012 r. na mocy nowelizacji ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dokonanej w art. 11 pkt. 1 ustawy z 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. z 2011 r., nr 232, poz. 1378). Jednocześnie w art. 27 ust. 1 ustawy systemowej przewidziano, że ów 5-letni okres przedawnienia (krótszy od obowiązującego do 31 grudnia 2011 r. 10-letniego okresu przedawnienia) stosuje się do składek, których bieg przedawnienia rozpoczął się przed 1 dniem stycznia 2012 r.

Należy ponadto zaznaczyć, iż zgodnie z art. 24 ust. 5a, 5b i 5e-6 ustawy systemowej zawieszenie terminu przedawnienia następuje w przypadku:

- 1) zawarcia umowy w przedmiocie rozłożenia należności z tytułu składek na raty - od dnia zawarcia tej umowy do dnia terminu płatności odroczonej należności z tytułu składek lub ostatniej raty;
- 2) podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony - od dnia podjęcia tej czynności do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.
- 3) wystąpienia zagadnienia prawnego, od którego uzależnione jest wydanie decyzji, a którego rozstrzygnięcie należy do właściwości innego organu lub sądu - do dnia, w którym decyzja innego organu stała się ostateczna lub orzeczenie sądu uprawomocniło się, nie dłużej jednak niż przez 2 lata;
- 4) wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia - od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna;
- 5) śmierci spadkodawcy - od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia, nie dłużej jednak niż do dnia, w którym upłynęły 2 lata od śmierci spadkodawcy.

Nie ulega wątpliwości w ocenie Sądu Okręgowego, że organ rentowy wysyłając ubezpieczonemu zawiadomienie o wszczęciu postępowania w dniu 24 sierpnia 2015 r. tj. podjął czynności zmierzające do wyegzekwowania należności z tytułu składek, a następnie wydając decyzję nr (...) z dnia 31 października 2016 r. ustalającą obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, tym samym spowodował zawieszenie biegu terminu przedawnienia w rozumieniu art. 24 ust. 5a ustawy systemowej.

Sąd miał na uwadze, że organ rentowy wysyłał zawiadomienia o wszczęciu postępowania i jego zakończeniu pod adres ul. (...) (...) (...) W., pod adres, który wówczas znajdował się w dokumencie zgłoszeniowym płatnika składek (...). Z kolei dokument zgłoszeniowy płatnika składek (...) z podaniem aktualnego adresu siedziby płatnika oraz adresu zamieszkania tj. ul. (...), (...) (...) L., został sporządzony automatycznie w dniu 22 maja 2017 r. na wniosek (...). Płatnik nie składał wcześniej do organu rentowego dokumentów świadczących o zmianie adresu siedziby prowadzonej działalności oraz zamieszkania, co zresztą sam przyznał w swoich zeznaniach. Zgodnie z brzmieniem art. 30 ust. 1 pkt ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.2017.2168 t.j. z dnia 2017.11.24) przedsiębiorca jest obowiązany złożyć wniosek o zmianę wpisu - w terminie 7 dni od dnia zmiany danych, o których mowa w art. 25 ust. 1, powstałej po dniu dokonania wpisu do (...). Natomiast podstawie art. 25 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy wpisowi do (...) podlegają adres do doręczeń przedsiębiorcy oraz adresy, pod którymi jest wykonywana działalność gospodarcza, w tym adres głównego miejsca wykonywania działalności i oddziału, jeżeli został utworzony. Odwołujący w toku postępowania nie przedłożył dowodów świadczących o dokonaniu zmian adresów do doręczeń przedsiębiorcy oraz adresów, pod którymi jest wykonywana działalność gospodarcza w okresach, na które powoływał się w swym odwołaniu. Przedłożone przez ubezpieczonego dowody w postaci wydruków z (...) świadczą jedynie o fakcie kilkukrotnego zawieszania i wznowienia wykonywania działalności, a przedłożone przez niego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej również nie potwierdzają, aby zmiana siedziby płatnika oraz adresu zamieszkania tj. ul. (...), (...) (...) L. nastąpiła przed dniem 22 maja 2017 r. Zgodnie z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl tej reguły, powód powinien udowodnić fakty stanowiące podstawę dochodzonego roszczenia, strona pozwana zaś fakty uzasadniające zarzuty przeciwko roszczeniu powoda, w tym fakty tamujące lub niweczące to roszczenie. Podsumowując, odwołujący nie udowodnił, aby organ rentowy wysyłał ww. zawiadomienia oraz decyzje pod nieaktualny adres, ponadto K. P. sam przyznał, że nie składał do ZUS informacji o zmianie siedziby firmy. W ocenie Sądu Okręgowego odwołujący nie sprostął spoczywającemu na nim ciężarowi dowodowemu.

Biorąc pod uwagę powyższe należności z tytułu składek objęte zaskarżoną decyzją z dnia 14 marca 2018 r. nie uległy przedawnieniu. Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Okręgowy, na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzekł w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)